

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

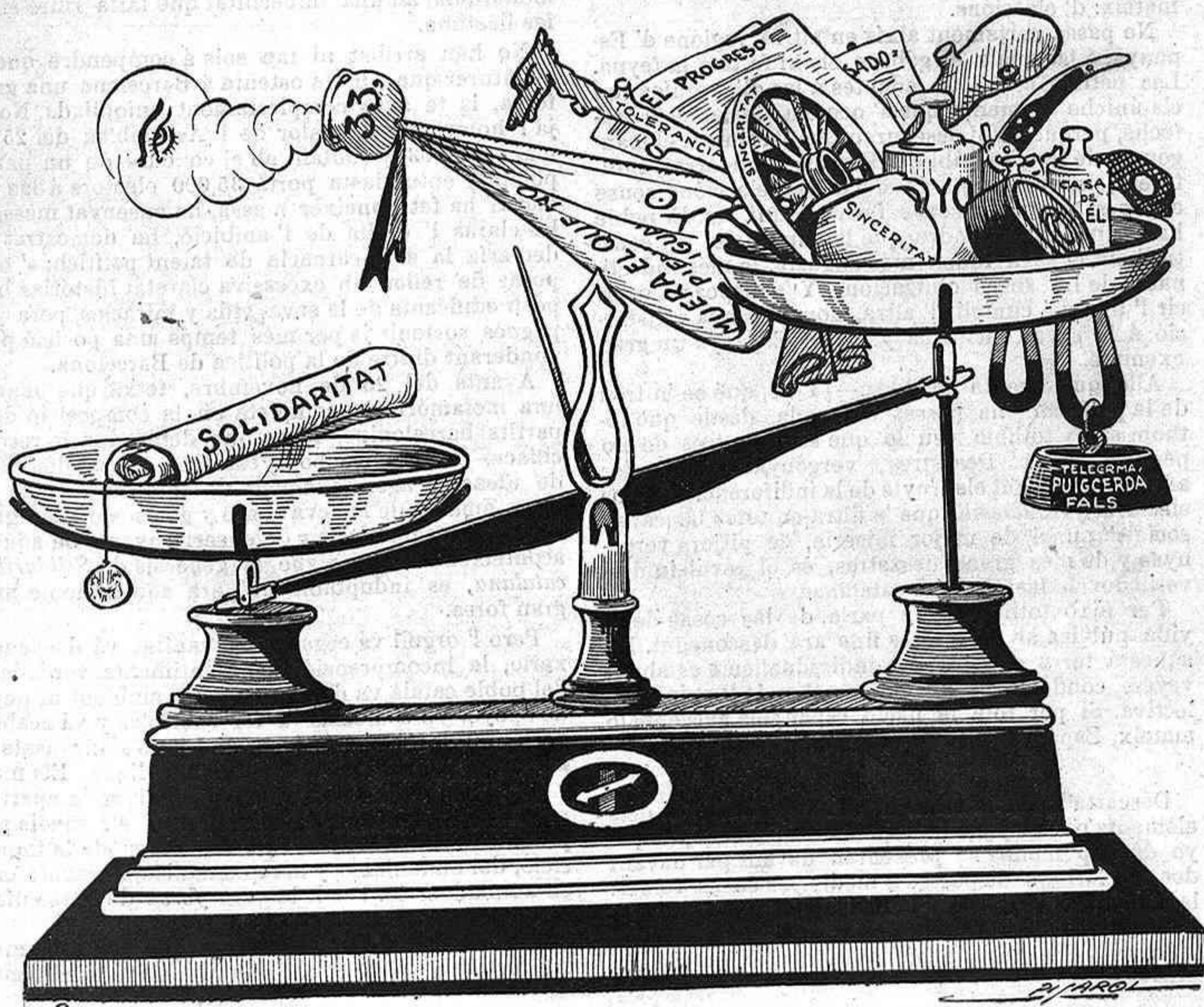
PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

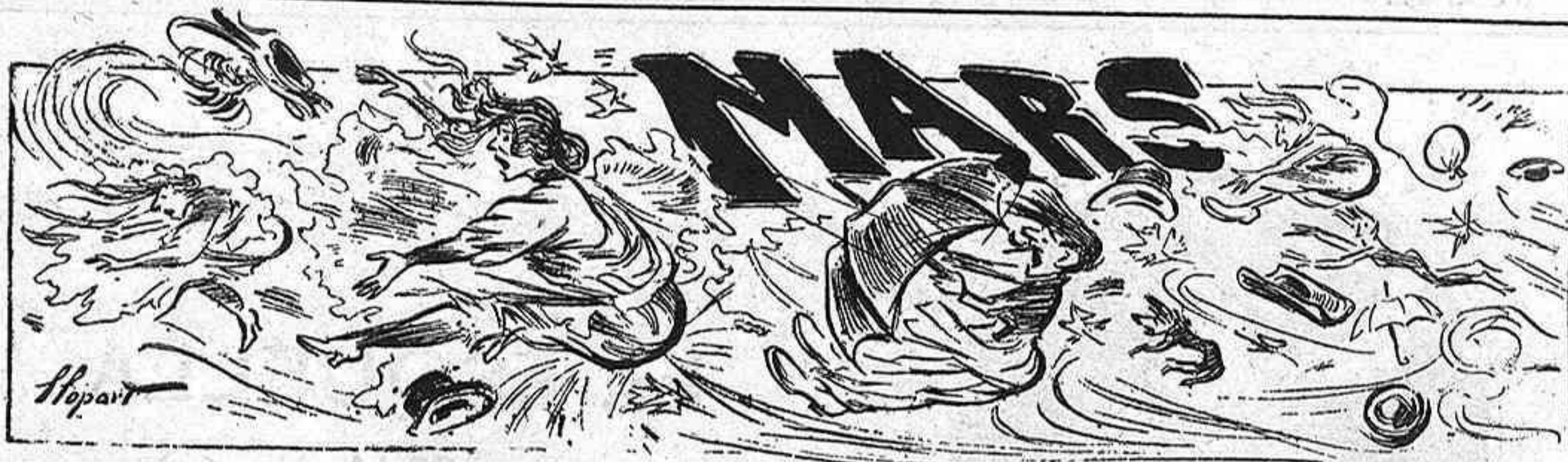
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger, 5.

LA BALANSA DEL SUFRAGI

Demostració anticipada
del éxit de la pesada.

CRONICA

BARCELONA EN ACCIÓ

BARCELONA 's disposa á ser camp de una nova y gran batalla. M' agrada á fé que fos viu en Silvela, pessimista incurable y metje polítich més aficionat á expedir papeletas de defunció que receptas curativas, pera veure si á lo menos per lo que respecta á la nostra ciutat rectificaria 'l diagnóstich que feu d' Espanya entera, quan va dir que li buscava 'l póls y no li trobava.

¡El póls de Barcelona! Si no hi ha ni tan sols necessitat de péndrel! A primera vista se 'l veu batre, plé de vida, exuberant de forsa. Es el póls de un poble que té febre, pero una febre especial, sanitosa; una febre que 'n diríam cívica, redemptora, plena de ansietats de vida nova; una febre que no deprimeix, sino qu' encare vigorisa y fortifica.

Aneu per tot hont vulgueu y 'us parlarán de lo mateix: d' eleccions.

No passa certament aixís en altrás regions d' Espanya, á las quals el govern els hi fa tota la feyna. Las petitas collas de adeptes á las oligarquias son els únichs elements que s' ocupan de aquests tráfecths, porque 'ls hi asseguran temporalment el mangoneig de la cosa pública. El país amodorrat, indiferent, insensible 'ls hi deixa fer eleccions sense electors, pastar pá sense farina. Aquí, no. El poble ha arribat á comprendre que l' emissió del vot constituheix la seva funció més augusta, la més indeclinable de las sevas obligacions. Y 's disposa á exercir l' una y á cumplir l' altra, donant plena satisfacció á la seva conciencia y á tot' Espanya un gran exemple.

Alló que avants se deya:—¿Y bé, qué se 'n treu de la política?—ha passat de moda, desde què tothom sab y tothom veu lo qué se n' ha tret de no péndrehi part. Desastres, vergonyas y miseria: aquests han sigut els fruyts de la indiferencia del cos electoral y 'l malestar que 's filtra en totas las capas socials' nunci de major miseria, de pitjors vergonyas y de més grans desastres, es el revulsiu desvetllador de las energias catalanas.

Per aixó tothom avuy parla de las cosas de la vida pública ab un interés fins ara desconegut. En aquesta terra clássica del individualisme es ahont veyém condensarse ab major potencia l' opinió colectiva. Si per tota la nació espanyola succehís lo mateix, Espanya sería regenerada.

* *

Descartada completament la representació dels elements oficials, que han quedat sense base ni apoyo de cap mena, se presentan davant per davant dos solidaritats disposats á medir las sevas forsas: la *Solidaritat catalana* y la *Solidaritat anti catalana*; la conjunció de tots els elements que pel bé de Catalunya y Espanya ansían un cambi radical en

la manera de governar á la nació, y la conxorxa de tots els que tenen algún interés en sostenir un ordre de cosas corcat y podrit, que se 'n va anar á l' aygua á Cavite y á Santiago de Cuba, que va carregar ab l' ignominia del tractat de París, y que no viu ja, sino descomponentse en una perpétua crisis de impotencia.

A Barcelona, la *Solidaritat anti catalana*, faltada d' elements propis s' apilota al entorn de un aventurer atrevit y sense escrúpuls, que vingué aquí á buscar el bon viure, abusant de la candidés de una part de las masses populars. Els monárquichs deshauciats per l' opinió del poble barceloní 's figuran fer labor de refinat maquiavelisme servintse d' ell com de un instrument pera desbaratar el bloch solidari, pera desfer el *montón* de que ab menyspreu va parlar en Maura y que tan temible se li ha anat tornant.

—En Lerroux y 'l seus barbres son els únichs que 'ns poden salvar—diuhen els fracassats de la monarquia, ab una imbecilitat que faria riure si no fes llástima.

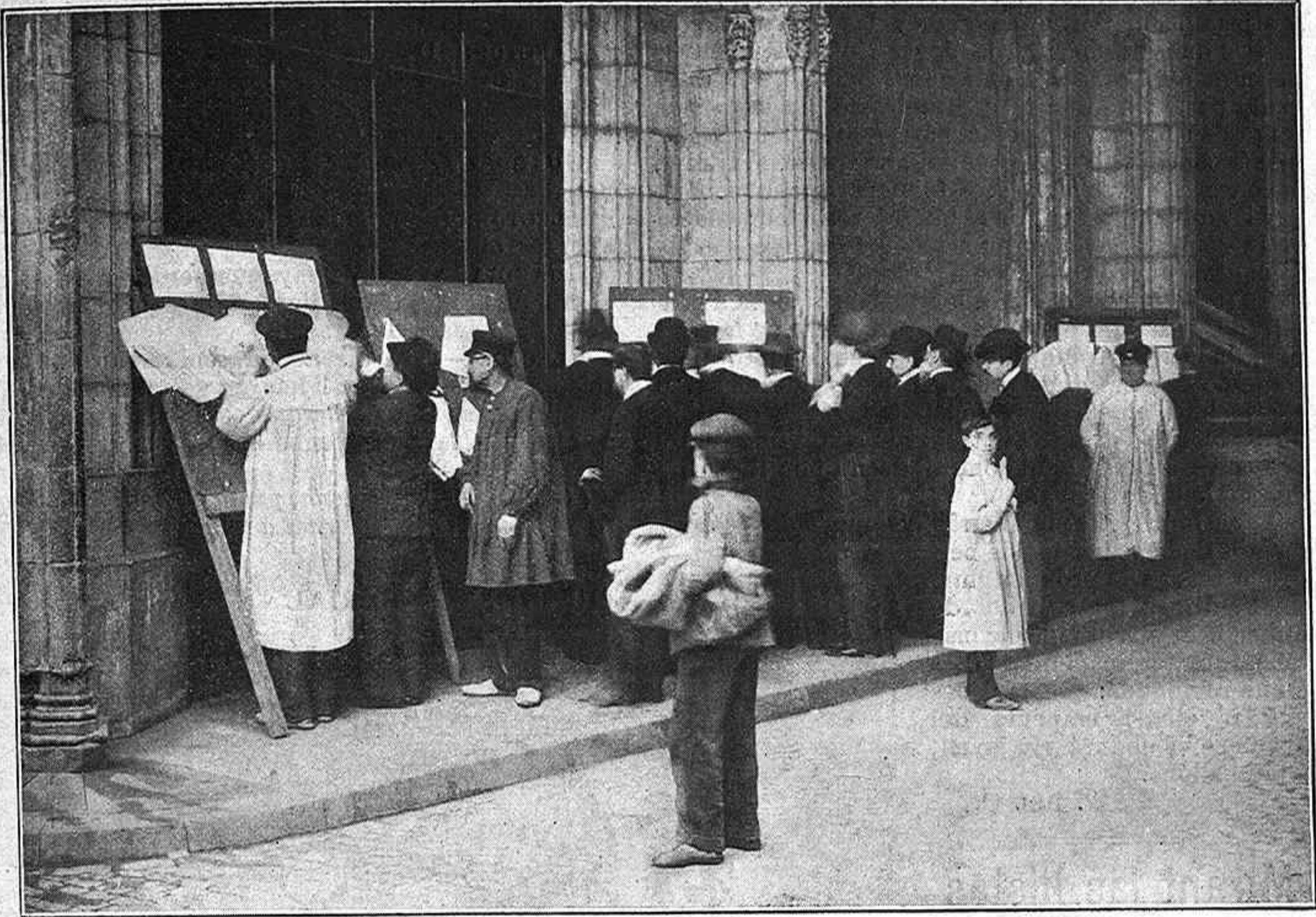
No han arribat ni tan sols á comprendre que l' aventurer que un día ostentá á Barcelona una gran forsa, la té avuy completament aniquilada. No es ja l' home, que al calor de l' Assamblea del 25 de mars de 1903, y contant ab el concurs de un partit potent y entussiasta portá 35,000 electors á las urnas. S' ha fet coneixer massa, ha ensenyat massa á las claras l' orella de l' ambició, ha demostrat en demasia la seva carencia de talent polítich; s' han posat de relleu ab excessiva claretat historias ben poch edificants de la seva vida y miracles, pera que pogués sostenir ja per més temps una posició preponderant dintre de la política de Barcelona.

Avants del 25 de novembre, fetxa que marca una metamórfosis completa en la composició dels partits barcelonins, fetxa que determina la reconciliació de tots els bons catalans sense distinció de ideas, l' agermanament de tots els fills de la terra, amants de la seva mare y gelosos de desagrarla, salvaguardarla y defensarla; avants de aquell aconteixement que sigué la génesis de *Solidaritat catalana*, es induptable qu' era aquell home una gran forsa.

Peró l' orgull vá cegar-lo, la vanitat vá desvenier-lo, la incomprensió dels sentiments verdaders del poble catalá va deixar-lo sense ambient ni punt de apoyo. Vá comensar á fer cabriolas y vá acabar declarant la guerra més bestial y més insensata á las santas aspiracions de un poble digne. Els més y 'ls millors dels que l' havían seguit se 'n apartaren ab repugnancia. Li vejeren usar els medis reprobats de la invectiva, de l' amenassa, de la imposició, del matonisme, y la repugnancia 's transformá en animadversió. Per fi la gran forsa de altres días ha quedat reduhida á una gran farsa.

Y tenen rahó, rahó plena els que afirman, mal que li pesi al solitari Sr. Sol y Ortega, que son ene-

ALS BAIXOS DE LA CASA GRAN

El públich examinant las llistas electorals.

michs de Catalunya, els enemichs de *Solidaritat catalana*. Son enemichs de Catalunya, conscients ó inconscients, desde 'l punt que l' acció anti-solidaria la dirigeix y la capitaneja un home que sense haver nascut aquí, aquí trobá hospitalitat y amichs, y abusá de l' una y burlá als altres, demostrant que no eran las ideas sino 'ls apetits grossers els móvils únichs dels seus actes insultants á la dignitat y á las nobles aspiracions de tot un poble.

El Sr. Sol y Ortega, habilidós constructor de castells dialéctichs y silogístichs, hauría de reconéixer llealment, qu' en las próximas batallas electorals que s' avehinan, l' únich capitost que ostensiblement dirigeix l' acció anti-solidaria es en Lerroux. Y partint de aquest fet innegable valdria, Sr. Sol, la pena de dir si vosté accepta també la seva jefatura y s' fá solidari de tots els medis que emplea en Lerroux per hostilisar y combatre á *Solidaritat catalana*. Aixís, parlant clar, potser ens entendríam.

Perque las cosas son com son, y no com nosaltres voldríam que siguesin. Y avuy no hi ha aquí, ni hi caben ja més que aquests dos termes: ó ab *Solidaritat* per Catalunya, ó ab en Lerroux contra Catalunya.

*
*

Aixís, ab recte sentit ho ha comprés el poble barceloní, y entregantse á cor obert á n' aquesta acertada direcció del seu esperit, prepara las sevas forsas pera lluytar y obtenir victoria.

May s' havia vist á Barcelona una decisió tan clara, ni un interés tan gran per' acudir als comicis.

Mentres el capitost antisolidari multiplica fins al frenesí la seva activitat, y ab els ulls fora de las concas y crispat de nervis, vá de *meeting* en *meeting*, rodejat per tot dels mateixos comparsas, que

UN ELECTOR QUE 'S PORTA EL LLUM

—¿Ahónt diable vas?

—A mirar si soch á las llistas. Y com que m' han dit que las tenen á las foscas...

vociferant l' aclaman: mentres per tot arreu, faltat de rahó y de aplom, repeteix els mateixos tópichs, y etjega las mateixas bravatas y las mateixas amensassas que han passat ja á ser ridículas; mentres procura que cada hu dels que 'l rodejan, cridi percent, per aparentar la centuplicació de las sevas migradas forsas, el poble barceloní, ab un ardor que 's concilia ab una serenitat admirable, s' ajunta, 's concerta, 's *solidarisa*, difundeix el seu esperit per l' ambient, y avuy ja s' ha fet resolució colectiva la de practicar un gran acte de llimpiesa y sanejament.

Es tothom, es tot Barcelona que 's disposa á acabar de una vegada ab els perturbadors de la seva pau, de la seva tranquil·litat, de la seva cultura, ab els que fan escarni dels seus drets y de las sevas aspiracions, ab els que atropellan la seva dignitat, ab els que han intentat entregar la ciutat mes europea d' Espanya baix el domini de un nou Raisuli y de una kábila rifenya.

Y es inútil que amenassin els que 's desesperan davant de la seguretat de perdre tot, en la próxima lluyta. Figúrinse un escamot de imbecils que, fent boleyar bastóns, intentessin plantar cara á una revinguda: á las estacas y á n' ells l' empena del aygua se 'ls endurá riu avall, á tomballóns.

P. DEL O.

Mirant las llistas

ELECTOR:—¡Guardial... ¡Ep, guardial... ¿Son aquestas las llistas electorals?

GUARDIA (*que s' estava tranquil·lament pesant figas:*)—Sí, señor: éstas. Aquí está todo apuntado, para uso de los ciudadanos que se dedican á eso del voto.

ELECTOR:—¿Quín es el meu districte?

GUARDIA:—¿El districte de usted?.. Yo me atrevo á suponer que será aquel en que está domiciliat.

ELECTOR:—¿De veras? Ja tenen rahó els que dihen que la guardia municipal no serveix de res. Pregunto pel districte quint.

GUARDIA:—Es aquel del recó. Bien especificat está en ese papel clavado en la fusta.

ELECTOR:—Veyám, internemnos en aquesta caverna. ¿Ja está segur un aquí?

GUARDIA:—Hombrel.. Tratándose de una casa como la Casa de la Ciudad, me parece que la pregunta es muy poco parlamentaria, como dicen los rechidores cuando discuten sus cosas.

(*L' elector dona uns quants passos y s' atura.*)

ELECTOR:—Guardia, ¿l' Ajuntament actual, á quín partit perteneix?

GUARDIA:—Hay de todo, como en la viña del Señor. Concejales republicanos, rechionalistas, radicales, retrógrados...

ELECTOR:—Donchs quan els vegi, díguils de la meva part que s' equivocan, que no son republicans, ni retrógrados, ni radicales ni res. Lo que son tots ells, una colla d' obscurantistas.

GUARDIA (*formalment indignat:*)—¿Por qué dice usted esto?

ELECTOR:—Si no fossin obscurantistas ¿tindrían aixó tan obscur?

GUARDIA:—Verá V.; hay que perdonarles. Como ahora, en el ramo de la llum, han gastado tanto dinero en el paseo de Gracial..

ELECTOR:—¿Vol dir aquell esperpento de las farolas? Si acás, el diner l' haurán gastat en ferro; que lo qu' es en llum... Perque suposo jo que tenint sempre las farolas apagadas no 's deu gastar gran cosa...

(*El guardia no contesta, per la senzilla rahó de que fa un moment que ha tornat á trencar el són.*)

GUARDIA IMPERIAL

—Municipal, ¿podría venir á...

—No, señor: mi misión es guardar el palacio del emperador, sin abandonar ni un moment la vichilancia.

UNA OPINIÓ

ELECTOR (*parlant sol y acostant el nas á las llistas:*)
—Es admirable 'l respecte que á una funció tan seria com la del sufragi tenen els nostres edils. Mireu; fosch com una capsa de llustrel... ¿Qué 'ls costaria d' encendre una bombeta eléctrica pera us dels pobres electors, aquí ahont tantas y tan inútilment se 'n encenen?

GUARDIA (*obrint els ulls:*)—¿Decía V. algo?

ELECTOR:—Lo que deya es que no m' hi veig y que no 'm quedaré més remey que acudir á la capsa de mistos. (*N' encén un.*) ¿La secció tercera?

GUARDIA:—Ha de caer, creo yo, entre la segunda y la cuarta.

ELECTOR (*rihent:*)—*Salvo error ú omisión, ¿veritat?*

GUARDIA (*molt serio:*)—Cabal.

ELECTOR (*girant fulls:*)—El cas es que no m' hi trobo.

GUARDIA:—Todos los que vienen dicen lo mateix. Pero eso no tiene importancia. Habiendo tantos comités, y tantas chuntas y tantas comisiones que s' encargan de avisar uno por uno als electors en su propia casa ¿para qué las listas? ¿Por qué molestar-se viniendo aquí?

ELECTOR:—Home, sempre han de ser més seguras las llistas oficials, auténticas, que no las d' una societat particular sense responsabilitat de cap mena. (*Torna á buscar.*) Secció tercera... secció tercera... ¡Ah! Ja la tinch. (*Encén el misto número onze*) Secció tercera... ¿Per quin ordre están posats aquests noms?

GUARDIA:—Será por el alfabético.

ELECTOR:—Pues jo no hi soch...

GUARDIA:—Tal vez le habrán mudado á usted.

ELECTOR:—¿De pis?

GUARDIA:—De sección. Es cosa que les sucede á muchos. Buscan, verbi-gracia, su nombre en la sección siete, y lo tienen en la quince.

ELECTOR:—¿Per qué aixó?

GUARDIA:—(*Arronsant las espatllas:*)—¿Por qué?... Por... ¡Qué sabe uno! Dicen que las elecciones de diputados provinciales no son las de diputados á Cortes...

ELECTOR:—Ni las de diputats á Cortes son las de vigilants del barri... (*Encén el misto número dinou.*) ¡Callal... Secció tretze... Aquí hi veig alguns vehins del meu carrer... Segurament hi seré jó.

GUARDIA:—¿Qué tal? ¿Va saliendo?

ELECTOR:—Per ara no. Y es raro... Tota la gent del vehinat hi es... Y jo no hi soch.

GUARDIA:—Tal vez es que V. bada. ¿Cómo se llama V., y dispense la curiosidad?

ELECTOR:—Horta...

GUARDIA:—¿Y en la O no está?

ELECTOR:—Té rahó. No estaría mal que aquests bútxaras m' haguessin mutilat l' apellido... Veyám. (*Regira rápidamente varis fulls.*) ¡Endavant!... Orta... Sí que hi es, pero sense H. ¿Cóm es que han suprimit la H?

GUARDIA:—Saberlo del cert, no lo sé; pero como ahora en esta casa, se habla tanto de economías, tal vez por economía la habrán suprimido.

ELECTOR:—Sigui com sigui, lo cert es que soch á las llistas y que als meus amichs no 'ls faltará el vot que de mí esperan. Y guanyarém, ¿ho sent, guardia?, guanyarém. Pot vosté estarne segur.

GUARDIA:—Yo no estoy seguro de res; ni siquiera de la camisa que llevo, ni de la silla en que sech...

ELECTOR:—Donchs jo sí. (*Tornant á mirar la fulla ahont hi ha el seu nom:*) Secció tretze... No se 'm olvidará. Passiho bé, guardia, y procuri no cansars'hi massa... dormint.

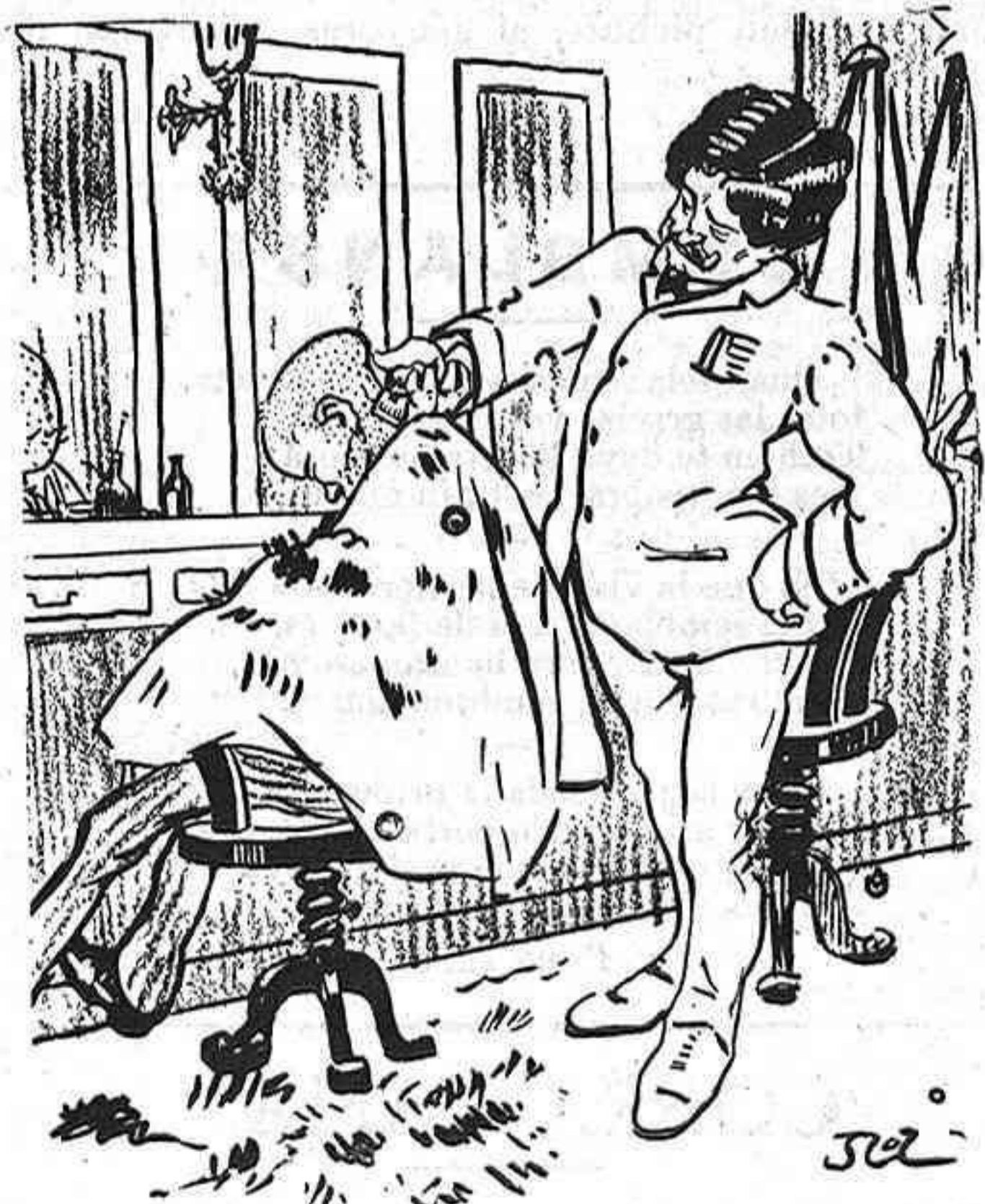
GUARDIA:—Vamos... Que se divierta V. mucho. (*Veyentlo allunyar-se.*) ¡Ay, gracias á Dios que se 'n

—Desengañarse; mientras para estar de punt no nos doten de un artefacto como éste, todas las reformas que se hagan en el Cuerpo serán inútiles.

ANTISOLIDARI

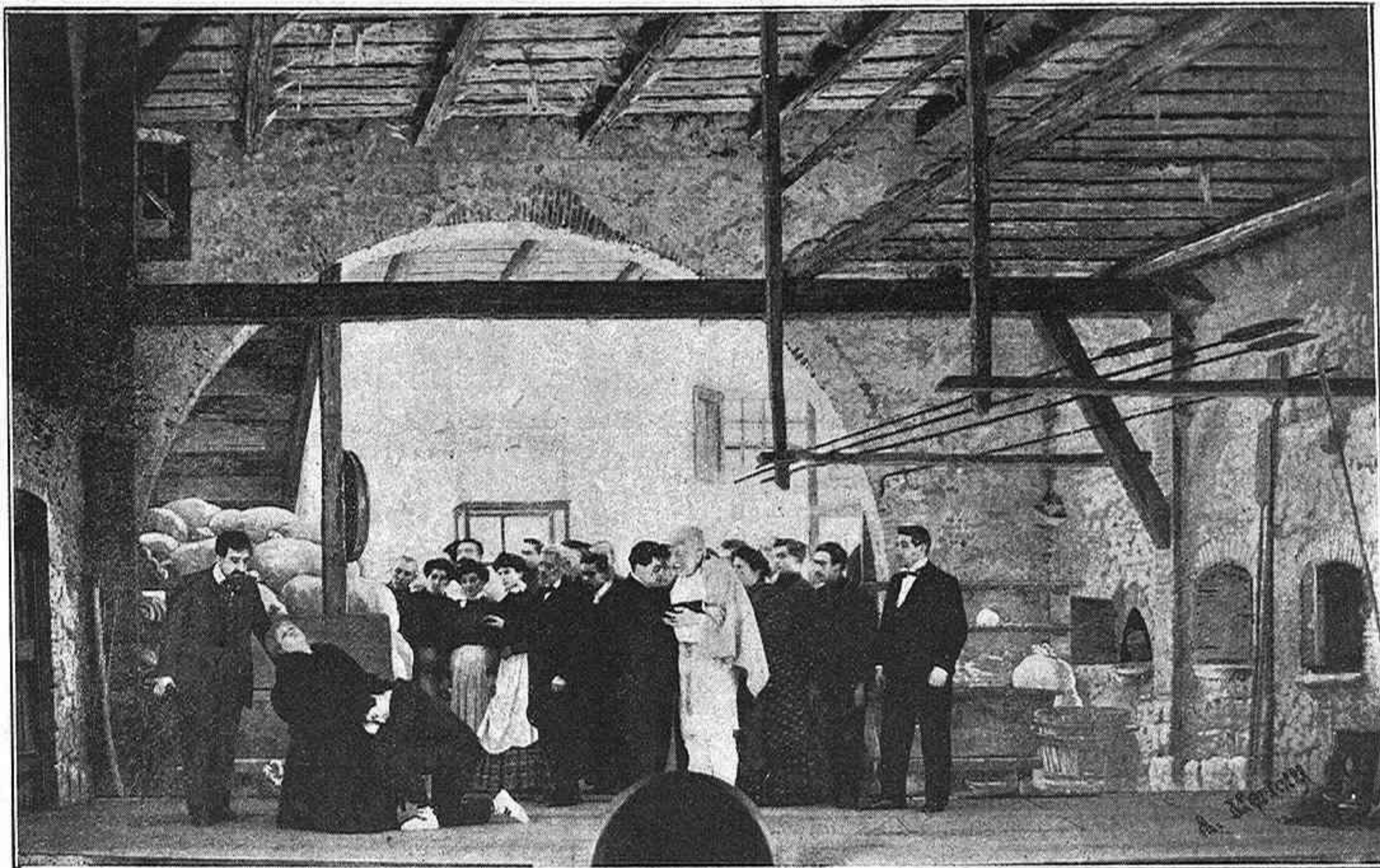
QUE TORNA AL BON CAMÍ

—El clatell, Mingo, sobre tot el clatell: que no m' hi quedi ni sombra de llana.

ROMEÀ.—ACONTEIXEMENT TEATRAL

LA MARE, drama en 4 actes, de 'n Santiago Rusiñol, que s' está representant ab éxit extraordinari

Final de la obra.

ha anat!... ¡No!... En cuanto se forme la Guardia Urbana desarmada, hago en seguida una instancia para ingresar en ella. Aparte que eso de la urbanidad siempre es cosa fina y que no usando uno armas menos feyna tiene en netecharlas, prefiero vichilar anarquistas y chent sospechosa, á vichilar electores como ese. Son pichors, sí senyores, mil veces pichors!...

A. MARCH

SEMBLANSA

Quan sols tenías setze anys, Roseta,
totas las gracias veyentse en tú.
Tothom te deya Roseta hermosa,
mes ara, ¡pobra! re 't d'fú ningú.

Es que la vida de las hermosas
es tan semblanta á la de las flors,
que si ellas frescas, llansan aromas,
vosaltras, jovas, sembreu amors.

Si un cop passada la primavera
pétals y aroma se 'n porta 'l vent,
quan de vosaltras també s' allunya
l'ánima us gela greu sentiment.

PERE LLAVERÍA Y ESTIVILL

COBRA FAMA...

Y cálat á geure. Sí; reposa, descansa, agéut'hi tú que has lograt que una munió d'acéfalos y d'inconscients propalin pel món la excelencia dels teus mérits ó de las

tevas virtuts. ¿Que 'ls teus mereixements son nullos? ¿Que las tevas virtuts son ficticias? ¿Y qué? Deixa que la trompeta de la fama las pregoni; prou imbécils corren per la terra que combregan ab rodas de molí. ¡No vindrá pas d' una embustería més!

***

Agéut'hi tú, marquesa del Apagallums, tú que has alcansat la fama de caritativa y tens abandonats els próxims parents en la més desconsoladora miseria; tú que deshaucías als estadants y en plé hivern tiras els trastos al carrer dels infelissos morts de fam que 't deuen set pessetas de lloguer; tú que escanyas al servey, y 'ls migras la mesada ab multas y descomptes, y 'ls amagas el pá y 'ls amidas la vianda; tú que hipotecas á carta de gracia las fincas dels teus compatricis empobrits per las malas cullitas y las desgracias de familia; agéut'hi bé y descansa, que ja ningú 't treu del damunt el títul de bondadosa y caritativa ab que t' han disfressat els ignorants y 'ls ximplés que ni saben ni han rebut l' acció de la teva obra benéfica. Pero ¿no ha de ser veritat, si tothom, tothom ho diu:—La marquesa del Apagallums es una dama caritativa?

Agéut'hi tú, Baldiri Moniato, á qui 'ls intellectuals de tupí buyt y cervell de formiga han elevat á la categoria de pensador ilustre y filósoph sens parell. No 't cansis, que ningú ha de venir á dirte cara á cara que tens la inteligencia d' un gripau y la sabiduría d' una lluherna; ni criticarán las tevas elucubraciones tontas é incomprendibles; ni 't retraurán las bestiesas que dius, ni 'ls plans estúpits que projectas, ni 'ls pensamientos vulgars que descapdellas sense lógica entre 'ls encaterinats comparsas que t' escoltan com els peixos al miracler Sant Antoni. ¿Cóm no hem de creure't filósoph de punta y sabi de cap de brot, encare que ningú retregui cap obra de la teva sapiencia, si tothom, tothom repeteix:—En Baldiri Moniato es un dels nostres grans pensadors?

Agéut'hi també tú, excels Segimón Fabera, tú á qui els companys y amichs han teixit l' aureola d' artista inspirat y inimitable. No hi fa res que no més hajas pintat dos bunyols, sense colorit ni dibuix, ni llum ni perspectiva; no hi fa pas res tampoch que víctima del daltonis-

El noy de La Mare.

(Dibuix de Ramón Casas)

me de moda empastifis de blau lo que veyém rosat y dongas tons violeta ó pinzelladas de vert de catre que ofenguin á la vista y fereixin al Art. No 't preocupis, descansa, ja te l'han guanyada la fama d'innovador, de fundador d'escola, d'artista de cap d'ala. Una munió d'impotents t'ha declarat mestre; un aixám de desequilibrats t'ha batejat profeta. ¿Cóm hem de creure que no ho ets, si tothom, tothom ho manifesta pels diaris y revistes:—En Segimón Fabera es la eminencia artística de la nostra edat?

Agéut'hi aixís mateix, Benigne Castanyola, deixa que corri la brama de la teva honradesa y llealtat, ja que quatre beneyts t'enfilan al pedestal de la rectitut, y t'regalan la investidura d'home de bé. No temis, no, que 'ls teus cómplices de quan feyan moneda falsa no han de sortir de presiri pera desmentirho, que son gent sense influencia y ningú 'ls creuría; tampoch ha de retornar aquell caixer que va fugir ab els migrats fondos que guardava y t'va servir pera carregarli el mort dels milions que t'embutxacares; ni ha de ferse llum sobre 'ls fraus de las Aduanas, ni l'adulteració dels comestibles, ni els monopolis que t'enriquían; ni parlarán las treballadoras enganyadas, ni las llevadoras que enviavan als Llims els fruyts dels teus amors ilegítims. No, no passis ansia, sobre 'l món correrá no més la veu de la teva pulcritut y delicadesa. ¿Cóm no hem de creure en la teva immaculada fama de bon home, encare que ningú t'dega un sol favor, si tothom, tothom no sab dir altra cosa que:—El senyor Benigne Castanyola es d'aquella gent de bé que ja no 'n corra?

Y agéut'hi tú, en fi, Pere Cuscunillas, tú qu'ets el geni organisador y financier del nostre sigle, tú que has lograt la regeneració del Municipi de Vilabombas. ¿Quí t'negará 'ls dots d'hisendista que t'han valgut honors y profitosas gangas? ¿No son tots els consellers, tant els blaus, com els vermells, com els grochs, que cantan las tevas llohansas á boca plena? ¿No ho diuhen als Ateneos y á las Academias, als cafés y als mercats:—En Cuscunillas es un economista com cap altre?

* * *

¶ Era precís arribarse á Vilabombas pera saber qui era en Pere Cuscunillas. Naturalment que fora d'allí no s'havía extés encare 'l renóm de tal notabilitat; pero de moment ja n'hi havia prou en que 'l coneguessin els seus paisans.

L'hostaler m'ho contava boy xuclant la pipa:

—Ha sigut ben bé 'l nostre Àngel de la guarda. Desde 'ls temps malehits del caciquisme que 'ls diners del

Comú anavan de qualsevol manera. Lo mateix ha sigut posarhi al Cuscunillas que girarse tot com una mitja. Tres *quefas* teníam als escriptoris de Ca la Vila, á quatre mil blancas cada un, entrats per oposició. Donchs, venen els regeneradors y diuhen:—Volém poch personal, pero ben pagat.—Y ¡pataplaf! ens hi engiponan set *quefas*, á sis mil llauanas, y un d'ells en Cuscunillas.

Y diuhen els regeneradors:—¿No es una vergonya que 'ls caps grossos entrin per oposició? ¡Res d'oposició! Aquí s'hi entra per adhesió; qui sábiga més de llepar y arrossegarse, aqueix s'enflará més depressa. Benaventurats els que tenen la llengua joganera que d'ells será el Regne de la Nómina.—La gent cridava:—Es qüestió d'aquilatar els mérits.—Y els que remenavan las cireras contestavan:—Ja farém fer oposicions als pixa-tinters del cap-devall; y 'ls escombriayres dels mercats y 'ls neteja-clavegueras entrarán per concurs. D'aquesta manera moralisarém la Hisenda comunal.

Un día els concellers s'adonaren de que Vilabombas estava ab l'aygua al coll, plena de deutes, carregada ab un feix de

comptes vells que la ofegavan. Y cridaren al Cuscunillas:—Salvi'ns, vosté, que entén en matemáticas. Nosaltres en qüestió de números som uns babaus; ja sab que l'Inglés de las diligencias ens anava á encerar abusant de la nostra ignocencia.—En Cuscunillas s'afanyá á salvar la Patria. Ell, el secretari del poble y dos concellers anaren á passar vuyt días á la font del Rabassell.

Vuyt días rumiant en plena Nauralesa, entre trago y trago y foras puros y vi bó. El poble vinga pagar comptes de la posada, y ells vinga sacrificar-se pel poble. Al últim en Cuscunillas, que era 'l més aixerit, tingué una pensada lluminosa:—¿Fem una cosa? ¿No paguém el sis per cent d'interessos pel Deute? ¿Sí, oy? Donchs... d'aquí endavant paguém el tres, y d'interessos sols estalviarem la meytat.—Els reunits caygueren de cul á terra. ¡A ningú se li haguera ocorregut! El talent se revela una hora ó altra, y la Comissió torná entusiasmada á la vila.—Aqueix Cuscunillas es el mateix diable en assumptos de comptes. Ens treu sempre d'apuros; hem de ferli un bon jornal.—Y desseguida varen ascendirlo á *Quefa* de la Secció del panís ab doscents duros cada mesada. ¡Ben guanyats els tenfa!

Agrahit, y sempre en bé del poble, ¿quina se'n empesca? Suprimir las propinas dels demás empleats.

—Aixó de suprimir las anguillas del tot es una mica massa—digueren alguns regidors de cor sensible

—No las treurém del tot, pero hi posarém una mida—seguí predicant en Cuscunillas,—al cap del any puján á un grapat de cents duros. Podríam fer una *componenda*, que cap gratificació puji més de la sexta part del sou.

—*Aprobado! Aprobado! Aprobado!* Que 's fassi com vosté diu. En qüestions financieras sempre li donarém la preferencia. Vosté es un trunfo.

—Y com el Comú s'estalvia una borratxada de quartos, just es que se'm premihi la inventiva.

—Molt just. Diga, diga, vagi dihent.

—En premi á las mevas iniciativas podria concedir-se'm una propina grossa, pero á n' á mí sol.

—Grossa, sí senyor, ben grossa.

—¿Els sembla un equivalent de dos anys de paga?

—Sí, sí, lo que vosté diga.

—M' apunto donchs una propina de 25,000 missas?

—*Aprobado! Aprobado! Aprobado!*

***

Jo escoltava aquella peroració mut y admirat ensemps. No comprenia que aquell home enrahonés en serio, y, no obstant, ben serio y ben formal parlava. Y al cap de poch, el batlle y el rector y l'agutzil y el cafeter y el correu y l'amo de las tartanas anavan enrotllant al hostaler, y al igual que ell contant las alabansas d'en Pere Cuscunillas, l'home dels números, l'home dels comptes, l'home de las matemáticas, l'home dels grans acudits, de las grans ideas y dels grans projectes.

Fins al manescal, que presumia d'erudit, se li ocorregué una frase:—*Quín cap, Senyor, quín cap; en Cuscunillas es el nostre Necker!*

***

A presencia dels éxits obtinguts pel qui es borni en terra de cegos; al veure l'enlayrament de falsas reputacions y al contemplar com alguns pobles glorifican la ineptitud atrevida, la vulgaritat personificada, la impudicia hipócrita ó la sabiduría falsificada, no queda més recurs que arronsarse filosóficament d'espaldas y, encare que á un hom se li regirin las tripas, si no vol sentar plassa de murmurador, d'envejós, de malparlat y de criticayre ha d'aplaudir ó incensar al qui el vulgo distingeix ab els honors de la fama.

En aqueixos cassos repetim alló d'Espartero:—*Cumplase la voluntat nacional!*

SOLIMÁN IBRAHIM

PRINCIPAL

Dilluns se doná l' primer Concert de Quaresma, presentantse la Orquesta Filarmónica Barcelonesa, organitzada y dirigida pel Mestre Lassalle.

Aquest es un jove inteligent, de temperament viu y mogut, ab una batuta ferma y segura, demostrant tenir excelents condicions com á director, ja que, ademés del domini sobre 'ls músichs, revelá conèixer á fons las obras que executá, per lo que 'l públich li feu una sorollosa y merescuda ovació, principalment al finalisar las sinfonías de Haydn y Bruckner. La característica de 'n Lassalle es brillantar la execució, donant relleu als passatjes de las obras: més que matisar y donar verdader color, procura buscar efecte entre 'ls forts y pianos.

La orquesta molt segura y ajustada, notantse que las obras havían sigut deguda y suficientment ensajadas.

El programa estava format per las tres sinfonías: en *la menor*, n.º 13 Haydn; en *Re major*, n.º 2, Beethoven, y en *mi bemol major* n.º 4 de Bruckner. Aquesta última nova á Barcelona, té cinch quarts de durada, lo que sigué causa de que afadigués algún tant, porque si bé Bruckner sab compondre y orquestrar de veras, es un modernista que abusa de la repetició y desarrollo dels temas, passantlos de uns instruments als altres, combinantlos pero sense un verdader plan ó unitat, resultant un xich deslligat el conjunt, pero produhint gran efecte en molts passatjes. Dels quatre temps de que consta la sinfonía, el primer y el segón son els millors, sobre tot el segón, una sentida y ben composta marxa fúnebre, que si no fos tan llarga, sería un número deliciós.

La totalitat del concert sigué un éxit, no obstant no

haverhi molta gent. Se repetí l' últim número, *Rondó*, de la hermosa sinfonía de Haydn.

LICEO.—CONCERTS QUARESMAIS

El primer concert dirigit pel fill del célebre Wagner, portá al nostre gran teatre, distingida y numerosa concurrencia.

La curiositat batxillera de conèixer al fill natural y llegítim de un pare de tantas obras mestras, despertá l' interés del nostre públich desitjós d'aquilatar las condicions artísticas de un compositor y director engendrat per l' autor de produccions líricas que son encare l' admiració del mon musical y l'enveja de tants infelisos imitadors del gran mestre.

La fesomia de Sigfrid Wagner es de una notable semblansa á la del seu progenitor. Te la cara abotagada, poch movable y de un color trencat com si patís d'albunuria. De estatura mes aviat baixa, mirat per darrera recorda la silueta del nostre ex-arcalde Sr. Bosch y Alsina.

Viciat el nostre públich ab la gimnástica de camama de la majorpart dels directors d'orquestra, resultá S. Wagner d'una fredor extrema ab la batuta á la má dreta que notarem menos expresiva que l'esquerra.

De tant en tant, manifesta algun moviment angulós, poch acentuat, d'espaldas y brassos, per expressar els *fortes* de l'orquestra.

Aixó, no obstant, l'orquestra, resentintse de poch ensejada, obehia l'influencia de la seva batuta, capsada per l'extrem inferior de una boleta de metall, á la claritat ab que li marcava el temps, senyalantli las entradas ab lleugeríssims moviments de mans y cap que no poden convencer al nostre públich que vol cabriolas, estocadas á fondo y tota mena d'actituts ridículas d'aquells que, segons certs músichs, tenen temperament de directors d'orquestra.

Per nosaltres una de las reformas més lógicas y trascendentals que introduhí Ricard Wagner en el teatre, fou la de amagar l'orquestra y, sobre tot, al director.

Ja es hora que desaparegui de la vista un home que constantment distreu l'atenció de la obra musical.

El director d'orquestra á la vista del públich es una sugestió enganyadora pera fer passar música dolenta á copia de contorsions.

La música bona no necesita may las cabriolas dels directors.

El director ha de imprimir color y calor á l'orquestra fent y valentse de tots els medis per arribar á obtenir que 'l quadro musical tingui la vida indispensable; pero aixó ho ha de procurar al ensaig, may devant del públich per fer *pose* y molestar als verdaders amants de de la música que volen escoltar bellesas y no veure saltibancuis.

El fill de Wagner pot haver fracassat devant de un públich rutinari ilógicament y amich de piruetas; per nosaltres nó, porque es 'la menos cantitat de director al us segons el gust dels que 'ns agrada sentir ab devoció la música seria.

Com á compositor Sigfrid Wagner varem sentirli conceptes hermosos, decidits y originals y orquestrats magistralment, sens que aquests fragments puguin decidirnos á calificarlo pero sí á considerarlo y á desitjar sentirli una obra complerta pera formar concepte de la seva indisputable capacitat musical.

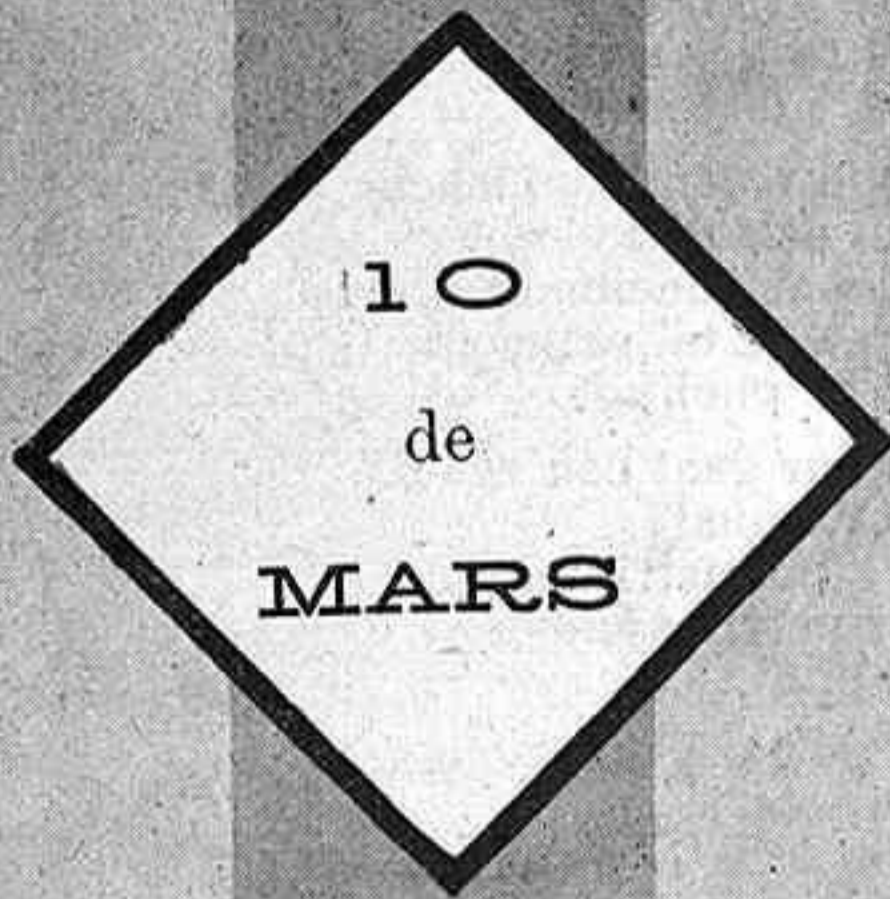
ROMEA

Que 'n Rusiñol ha triomfat ab *La mare* ho demostran las empentas que comensan á haverhi per anarla á veure. Feya temps que la platea del nostre teatro era una plana erma; la taquilla, una font estroncada: ha cantat el *rusiñol*, y la salzareda del carrer del Hospital s'ha alegrat, esclatant sa animació ab esplendors de primavera, y de vida.

La mare es un obra tot cor, y aquest es el principal secret del seu gran y sorollós éxit. L'assumpto del drama ha sigut, per part del autor, sincerament sentit y sabiament pensat, desenrotllanse plé de vida, en mitj d'un tema essencialment artístich lo qual li dona abundosa materia per'esplayarse en cosas que son del seu propi domini, de sa especialitat, y que s'avenen á maravella ab el seu temperament y la seva idiosincracia. Ab tot y aixó ¿qui ho diria!, en el *mal* sentit de la paraula pot afirmar-se que, de totas las sevas obras, aquesta es la que rusiñoleja menos, y es en cambi la que convens més al

SOLIDARITAT CATALANA
ELECCIONS DE DIPUTATS PROVINCIALS

RAMÓN ALBÓ

SANTIAGO GUBERN

DENÍS MILLÁN

BONAVENTURA PLAJA

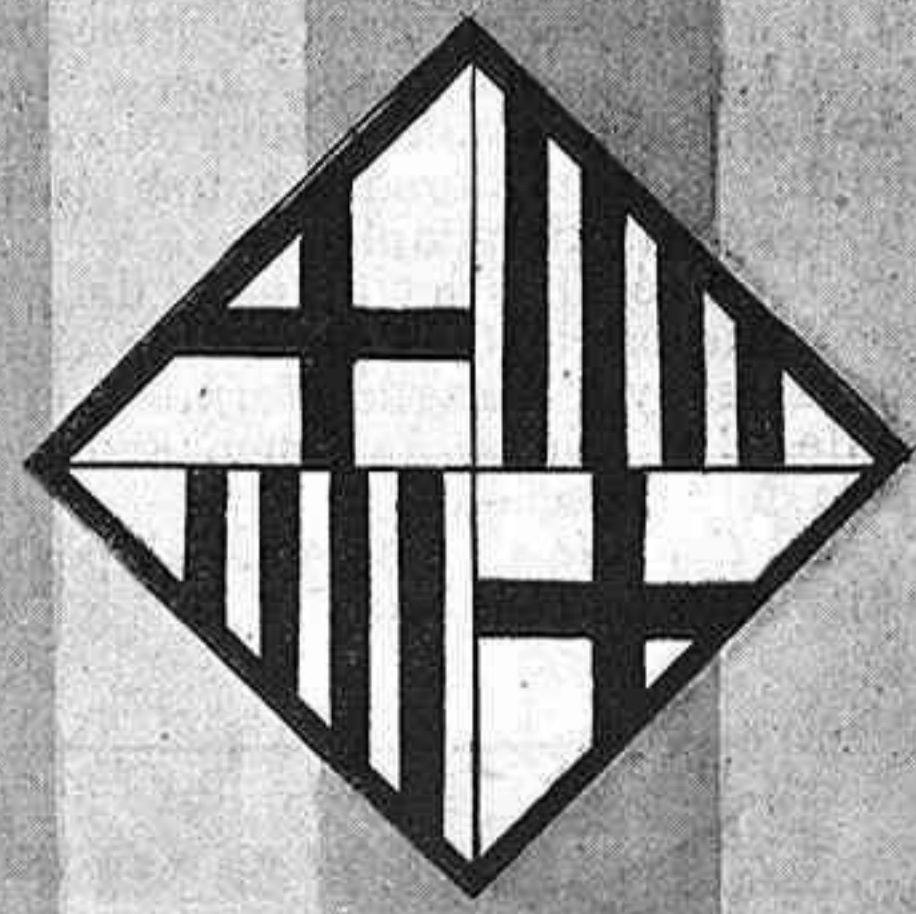
LLUIS ARGEMÍ

AGUSTÍ NOGUÉS

BALDOMERO TONA

Els set candidats que 's votarán pels dos districtes de Barcelona y que LA ESQUELLA recomana als seus lectors.

bon públich; la que entra mes aviat y mes incondicionalment en el cor dels nostres menestrals. No hi mancan en ella las vergassadas á la prosa, á la vulgaritat, á la rutina, á las flaquesas del prohisme en general; pero aquesta vegada el bisturi no s'hi entreté, punxant al etzar, perque sí, per prurit de fer sanch, si no que va ben dirigit, com cedint á la má del expert cirurgiá que vol extirpar el tumor social. Y aixó es també un'altra causa de la afirmació del éxit unaniment sancionat.

En el primer acte, ple de color y de just ambient, hi veyém ja trassats els caràcters protagonistas ab pinzellada ferma y sóbria. La lluyta que'l geni embrionari sosté ab la veritat casulana, el constant combat de l' idea y el sentiment, del cap y del cor, s'hi descriuhen ab admirable senzillesa en mitj de una visió de poesia rural que no pot acostarse més á la veritat.

Y el procés anímich de aquella pobra mare que's desprén de tot y lluyta contra tot per' assolir el pervindre gloriós del fill artista en quí creu á ulls cechs, va enrobustintse durant el segón y el tercer acte, ahont la intensitat dramática esclata vigorosament.

Las opinions dels crítichs s' han dividit al tractar del quart acte que alguns consideran innecessari y anyadit á l' obra sols pera justificar un efecte de contrast y una frasse. Potser sí que'l final vé remolcat per alguna insinceritat preparatoria; pero ningú negará que'l quadro resulta altament artístich y aixó fa perdonar tot lo altre. Además, si l' obra acabés en el tercer acte ¿cóm quedaria la mare? ¿que ha triomfat el fill, per ventura, quan intenta rehabilitarla al péndrela per model de la seva obra definitiva?

En el desenllás, lo mateix qu' en molts dels passatjes del drama, un autor tant ó més expert que'n Rusiñol, si hagués sigut menos artista qu' ell, ben segur que hauria fracassat. Pero, afortunadament, es ell y ningú més qu' ell el *pare de La mare*.

Es hermosa de totes veras la decoració nova del primer acte que's repeteix en el últim. De dibuix, de tons y de llum es senzillament espléndida. Alló es un forn que parla. Xóquila, Vilomaral! Els artistas, en general, bé. La Clemente matisa el paper de mare á la perfecció, donant just relleu als tochs de sentiment... sobre tot quan sab contenir la esponjeta de las llágrimas. En Vinyas, insuperable: la ironía trista dels seus trascendentals bocadillos entra punyent en el cor del espectador á qui trasmet tota la emoció del personatge ab justas inflexions de veu y ademans de pasmosa naturalitat. El senyor Soler, el gran Soler, ferm com un roure, defensantse com un héroe y donant llissóns de fer comedia á més de quatre que'l voltan. En Piera, discretíssim; la Baró, *enquadra-da...* y els demés, ja ho hem dit: bé.

Val més aixís... y que per molts anys ens vagin donant motiu pera que'ls ho torném á dir.

EN ELS DEMÉS TEATROS

∴ Al *Circo barcelonés* ha debutat la *Morita* una artista que alternant ab las Argentinas y la bullanguera *quadrilla* dirigida per la Pauleta Pamias, aboca cada nit el saler de la seva sandunga sobre l' escenari.

∴ Al *Tivoli* s'ha estrenat *Los saltimbanquis* del mestre francés Lluís Ganne. Es una opereta joyosa, moguda, plena de gracia, avalorada per una música fácil y graciosa. Tingué un éxit complert.

∴ En Frégoli s'ha despedit del públich, deixant el teatro á disposició de l' aplaudida companyia siciliana de'n Grassó y l' Aguglia Ferráu que donará una nova serie de 12 funcions. Ja tenen ahont anar á fruhir els amants del art escénich.

∴ Al *Granvia* s'ha estrenat ab poch éxit una sarsueta titulada: *La chanteuse*.

N. N. N.

La meva arma

Tinch un arma de primera
que ningú robarme pot,
y que fereix mes certera
que no la bala lleugera;
!Tinch un vot!

Tinch un vot, clau poderosa
per obrí á la llibertat

que de por, ni á piular gosa.
La democracia gloriosa
me l' ha dat.

Be n' hi há que 'm fan l' aleta
en venint las eleccions
per la meva *papeleta*:
Jo els dich fent la rialleta;
Cá, minyóns!

Abans que vostra eloquencia
m' arrenqui dels dits el vot
faré exámen de conciencia
que, ab arma de tal potencia
jo ho puch tot.

Jo puch dur gent ben triada
á la Casa Comunal
perque 'ns administri honrada
y vetlli per nostra aymada
Capital.

Jo puch portar gent feynera
á nostra Diputació
perque torni á ser lo qu' era,
aixó es; activa austera
de debó.

Y puch, votant ab senderi
dú al Congrés molts diputats
que cantin sense misteri
á n' els vius del Ministeri
las veritats.

Y voleu qu' arma tan fina
l' usi sense tó ni só?
Aquell que no raciocina
cap als xerraires s' inclina
pró jo nó.

Jo tinch seny: soch refractari
á la lluyta desigual,
cap al progrés, vull anarhi
pas á pas, per arribarhi,
no d' un salt.

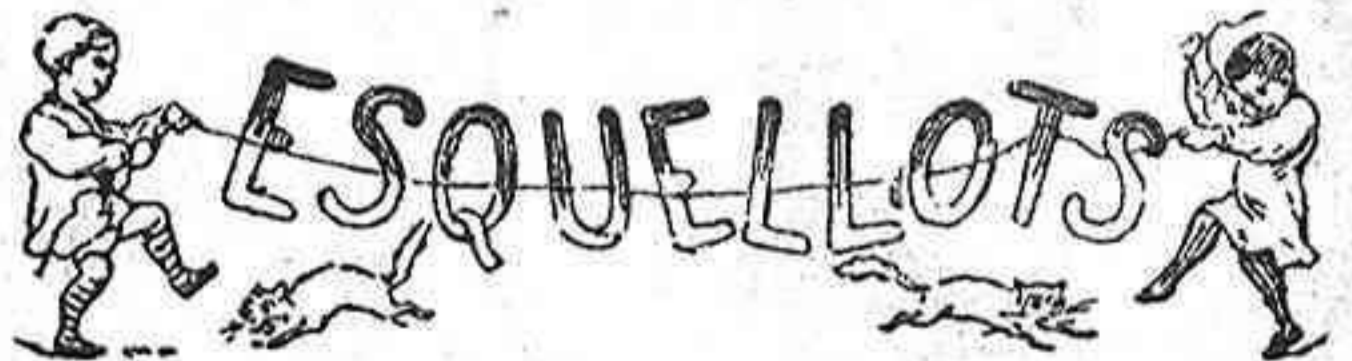
A mí, assegurar m' importa
que lo nou mati á lo vell
y la llibertat mes forta,
es el cervell qui la porta,
no, el fusell!

Jo tinch cor: soch de ma Terra;
l' estimo com el que més;
d' aquell que quan pot l' aterra
y á tot' hora li fa guerra
no 'n vull rés.

Que, al amor ab que glateixo
per la santa llibertat
el de ma regió anyadeixo,
y ab cor y cervell cumpleixo
d' un plegat.

Ma decició está formada;
pel progrés que, tot ho pot,
per la llibertat sagrada
y per ma terra estimada,
tinch un vot!

A. LLIMONER

Ara ho sabém perque va anar á Madrit l' Angelet del Govern Civil. Com que pels días del seu viatge entravam á la Quaresma, va anarhi á cumplir el precepte de la Iglesia caciquista... més clar: á confessarse ab Mossén Toni.

Se tracta de desarrollar novament á Barcelona l' antich programa del general Fuentes, la fracassada plataforma del Duch de Bivona: fer patria y monarquia... ó millor dit: fer maurisme.

Pero sense alardejar, sense bravatas ni arrogancias, á la *chita callando*, ab persistencia y mala intenció.

Y l' Angel del Govern civil, substitut de aquell altre ángel que avans hi havia á la cornisa del edifici y l' ha-

AUCELLS DE PAS

SIEGFRIED WAGNER

director dels concerts que s' han donat al Liceo.

gueren de treure perque amenassava desplomarse, ja s' ha orientat, ja ha pres las sevas midas, ja ha donat els primers passos ó 'ls primers cops d' ala.

***

L' Ajuntament li fa nosa... li fa nosa, sobre tot, l' arcalde Sr. Sanllehy, y ja 'ls hi está buscant las pessigollas.

Un arcalde decent, un arcalde imparcial y digne, un arcalde que á despit de haver rebut el seu nomenament del govern, no olvida may que avants que tot y per damunt de tot es ciutadá honrat de Barcelona, al govern no li fa pesa pera la seva máquina de arbitrarietats y desafurs.

¿Com arreglárselas, donchs per tréure'l de la poltrona? Cert qu' en Maura podria emplear el sistema de Almería, fingint una dimissió, ó 'l recurs de Villanueva del Duero, enviantlo de tránsit entre una parella de civils... pero aixó aquí á Barcelona resultaria una mica massa fort, apart de que «nunca segundas partes fueron buenas.»

Potser surtirá l'efecte que 'l govern desitja, prenent peu de la qüestió Comenje ó de la transformació de una part del Cos de Municipals en guardia urbana... Res, un pretext qualsevol pera ofendre'l y fastidiarlo.

Si arriba aquest cas, Barcelona sabrá cumplir ab el seu deber. Barcelona té unas tisoras molt finas, y 'n sab molt de tallar las alas als ángels que 's llansan á volar fugint de l' órbita de la justícia.

Aixó no es una amenassa; es un avís amistós, tinguího present l' Angelet del govern civil.

La qüestió Comenje. No pot ser més clara.

Funcionari del Municipi, reb del govern una comissió especial pera las Islas Canarias, y l' home 's traslada allí sense solicitar de la Corporació municipal, venia ni permís.

¿Per qué aqueixa omissió? ¿Es que 'l Doctor Comenje considera al govern en situació superior á la del Municipi, fins al punt de poder disposar lliurement dels empleats d' aquest?

Llavoras l' Ajuntament ha obrat en consonancia ab la seva opinió suspenentlo d' empleo y sou. ¿No es el govern qui disposa d' ell? Donchs que sigui el govern qui 'l pagui.

La qüestió dels guardias municipals. Tant ó més clara que l' anterior.

Els guardias municipals si usen armas depenen del arcalde, ab abstracció absoluta del Ajuntament. Y á pe-

sar de tot, exerceixen funcions de inspecció y vigilancia que al Ajuntament competeixen. ¿Quín inconvenient ha d' haverhi, donchs, en que una part d' ells, doscents, tinguin circumscribas las sevas atribucions á fins més pacífics que 'ls que suposa 'l port de sabre y de revólver? ¿No es ben lliure la Corporació municipal d' organisar els empleats que paga en la forma que estimi més convenient al bon servey de la ciutat? ¿Tenen cap dret á ficars'hi els representants del poder central?

Y vels'hi aquí com en Maura fa la feyna al revés. Ell prou voldria que Barcelona l' apoyés; pero, en la práctica, no troba millor manera de procurarlo, que anant aixamplant y enfondint l' abisme que d' ell la separa.

Se 'ns assegura que 'l Sr. Lerroux va celebrar una entrevista ab els cap pares conservadors Srs. Espinós y Benet y Colóm, en el Banch de Barcelona.

—¿Conxorras electorals?

—No, ca... En Lerroux no s'hi entén, per qüestions polítiques, ab els monárquichs. Per lo vist, aquell establiment de crédito tracta de confiar la guardia y custodia dels seus interessos als kabilenys lerrouxistas.

Creyém que la noticia será molt ben rebuda entre la gent de pinyó de Barcelona.

La propietat del Liceo pintada per ella mateixa.

Sabut es que pera 'ls concerts de Quaresma que s' inauguren diumenje á la nit, els propietaris del Gran Teatro poden disposar de sas respectivas localitats, pagant sols el 60 per cent dels preus fixats per l' empresa. Si no 'l pagan, las localitats quedan per ocupar, no podent l' empresa disposar d' ellas.

Donchs bé, diumenje, mentres en el despaig aparesequé l' avís de que totas las localitats quedavan venudas, la major part de las dels propietaris estavan desocupadas y precintadas.

Deu dona fabas á qui no té caixals.

¿RESULTARÁ?

Tros de la rambla d' Estudis ahont se fa la proba del enquitranat del paviment.

ANOMALÍA

—Aquesta sí qu' es bona! ¿Perque som divendres de Quaresma no poden donar la *Espina*? Precisament es lo més adequat, per un día de peix.

Y de la mateixa manera deu donar propietat en el Liceo á qui té carencia de gust artístich ó excés de avaricia.

Crech qu' en aquests cassos no n' hi ha prou ab colocar una cinta, de brás á brás de butaca y ab tenir closos els palcos sense ocupar.

Un cartell ab lletres ben grossas indicant el nom de cada propietari ausent, acabaría de realzar el nom de aquests ricatxos, que tant se desviuhen per la cultura de Barcelona.

¡Y que atrassat está 'l Sr. Sol y Ortega!

El seu últim article *Enemigos de Cataluña* es un arrech de tots els cárrechs que 's dirigían á una part del catalanisme, avants de que las ocurrencias del 25 de novembre 'ls hi fessin empendre á n' ells una nova direcció y modifiquessin radicalment la manera de sentir y de pensar de Catalunya.

El Sr. Sol y Ortega, respecte de aquest punt, víu un any y mitj endarrerit.

Apart de que sempre hauría de tenir present qu' encare que 'ls catalanistas forman part de la *Solidaritat catalana*, no constituheixen ells sols tota la *Solidaritat*.

«Contra el robo de actas, hay que usar la estaca.»

«Para robar un acta, se necessita una mano, y puñales hay para clavar esa mano sobre la mesa electoral.»

Aquestas son ara com ara las bravatas lerrouxistas, que semblan dictadas més que pera 'ls que acuden als comicis á exercir els seus drets, pera 'ls que tenen la costum de freqüentar els burdells y 'ls garites.

¡Valentas lliçons de democracia está donant aquest catedràtich de pinxeria y matonisme!

Pero no es als seus, precisament á qui 's dirigeix, sino als vehíns honrats de Barcelona, á qui 's figura atemorisar ab aqueixas sortidas de tó.

Encare no ha dit alló de l' altra vegada: «Pensad que de la cárcel se vuelve, y del cementerio no.»

Li fém present per si s' ha descuidat de repetirho.

Ah! Y no s' olvidi sobre tot de anunciar que si pert, «pegará fuego á Barcelona por sus cuatro costados.»

Y prengui nota del nostre oferiment: pera quan vulgui exercir d' emperador Nerón, nosaltres ens comprometém á pagarli una capsa de mistos.

A veure si 's decideix á calar foch á la ciutat ó á deixatar ab aygua 'l cap dels mistos y xarrupársels.

El Sr. Mir y Miró no deixa á sol ni á sombra al *Barberillo* de Sans.

Per lo vist tracta de inclinarlo á afeytar als seus companys de candidatura Pich y Villanueva.

Pero es probable que 'l *Barberillo* al Sr. Mir y Miró li prengui 'l pél.

El Rdo. Soler s' ha fet acreedor als elogis de las tayfas lerrouxistas.

Pera conseguir un honor tan *enlayrat*, no ha tingut més que refutar las opinions de Mossén Alcover, Vicari general de Palma, qu' en una memorable Conferencia recomená als católichs que donguessin el seu vot als candidats solidaris, per més que alguns d' ells siguessin anti-clericals.

Mossén Tano, d' acort ab l' *Avi Brusi* fá el joch de 'n Lerroux recomenantlos l' abstenció. Y fá 'l joch de 'n Lerroux, perque l' abstenirse de votar ab la *Solidaritat* recau en profit dels candidats lerrouxistas... que per lo

QUID PRO QUO

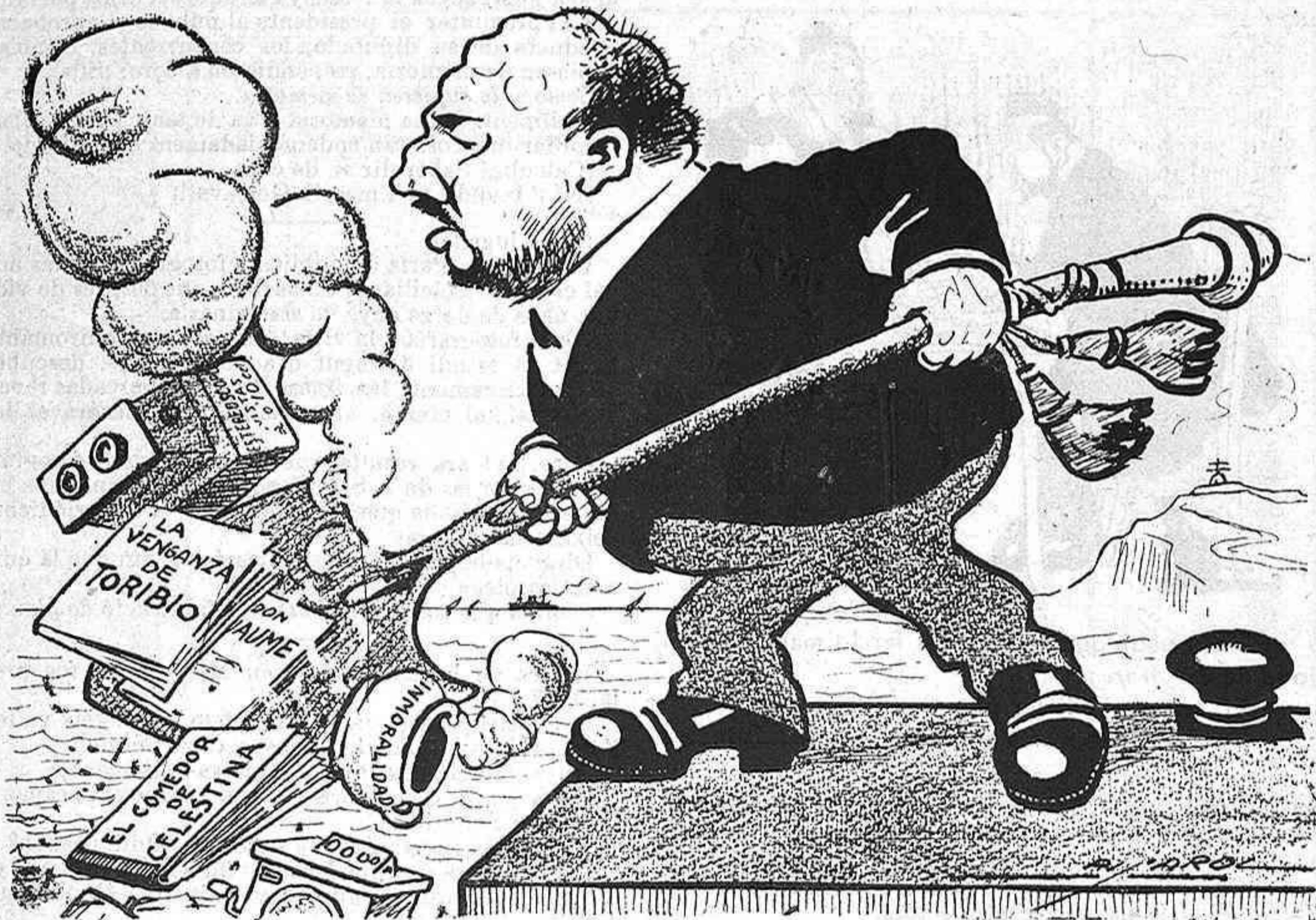

—Don Albert, el felicito per aixó de la seva *Mare*,

—Pero si no es meva; es del meu germá.

—¡Ah! ¿Es dir que no es *Mare* de tots dos? Vaya, cada día se 'n saben de novas.

VEYÁM...

Si la pulcritud que emplea
en defensar la moral
en tot igualment la mostra,
no anirém mal.

vist, pera la causa de la religió, no son tan temibles com els republicans solidaris.

***

Mossén Tano pot estar segur del agrahiment del Rai-sulí.

Si vol amidar la seva influencia, no té més que dirigir-se al capellá del Cementiri nou, y ell li dirá que deu á n' en Lerroux la breva que disfruta.

Y quí fa un cistell be pot fer un cove.

Qu' es lo mateix que dir que quí fa un capellá del Cementiri, bé pot fer un bisbe si s' hi empenya, y l' *Avi Brusi* li presta quart-y-ajuda.

Ha vingut á Barcelona el redactor de *El Heraldo de Madrid* D. G. Ricardo España, al objecte de organitzar per aquell rotatiu un servey de fullas catalanas, degudas als millors escriptors de la nostra terra.

Molt ens complau la iniciativa de *El Heraldo*, y fins creyém que ha tingut bona má al escullir al Sr. España per organitzar-la. Sembla 'l símbol de una bona intenció.

Perque, ja fa temps que ho pensém aixís: *Espanya* ha de venir á Barcelona.

El candidat nacionalista republicá Sr. Gubern, entusiasma als seus correligionaris, al donar compte davant d' ells dels propòsits que l' animan, cas que surti elegit Diputat provincial.

Els aplausos més estrepitosos li sigueren tributats quan digué: «qu' ell no pujaría may las escalas del Govern civil, com no sigué per anar á demanar justicia».

Una frase de un nacionalista:—Ja ho veuréu com l' enemich més gran del govern, será en Gubern.

¿Vol el Sr. Ossorio y Gallardo moure brega al Ajuntament?

Nosaltres li proporcionarem un motiu. Aprofitil si bé

li sembla, y tingui la seguretat de que Barcelona l' apoyará.

Agafis ab els aparatosos sustentaculs del Passeig de Gracia, ab aquelles costosas cabrias, construhides pera sustentat un trist globo de arch voltaich, y preguntí perque están avuy, com mesos enrera, sense que la llum s' encengui y sense que 'ls banchs s' acabin, y á més rodejadas algunas de unas gabias de fusta.

No tindrà motius, es veritat, pera suspendre als regidors de aquelles *artísticas* forcas; pero, moralment els presentarà com á dessidiosos ó amparadors de la dessidia dels funcionaris de la secció facultativa.

Y aixó, sempre, será per ells un gran descrédit.

Ja s' ha constituhit la Lliga de Defensa de Barcelona. En una nova reunió celebrada divendres al Saló de Cent sigué aprobat un manifest molt eloqüent y uns estatuts molt ben coordinats, y además quedá nombrada la Junta, composta de representants de las distintas associacions, degudament agrupadas. Tothom ha vist en aquest acte 'l compliment de una iniciativa molt plausible y patriótica.

Tothom menos el famós Sr. Ab-Zurdo de Olivares.

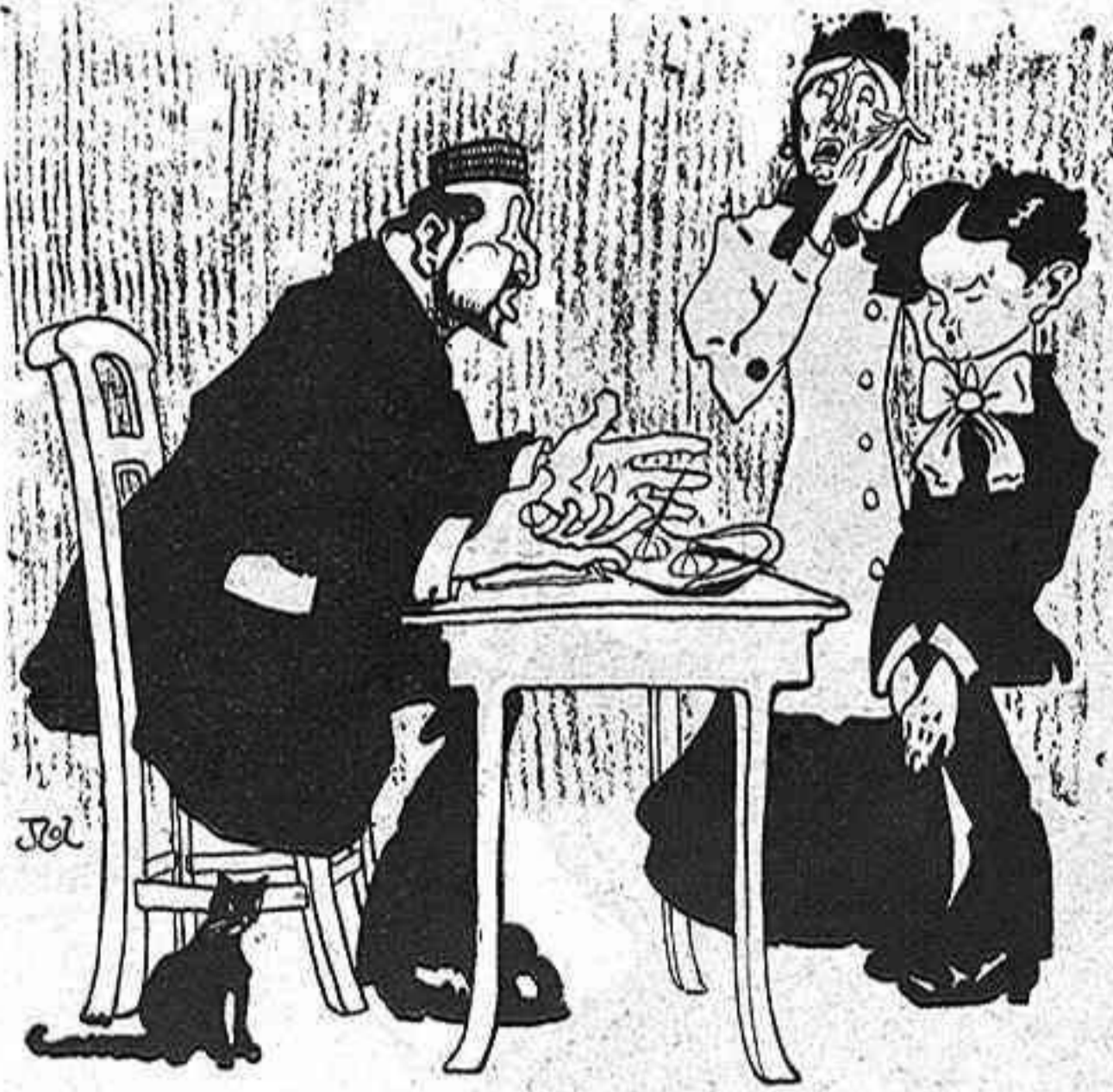
Ell sol se creya poder pertorbar la reunió, suposant que s' anava á crear una policia contra 'ls obrers; l' eterna mono-manía dels que no coneixen l' esperit de una ciutat com la nostra, ansiosa ara més que may de pau y bona armonía entra totas las classes sociales.

Peró 'l Sr. Ab-Zurdo tingué de abandonar el Saló, completament escorregut. Havía tractat de sembrar intemperancias y trobá 'l seu merescut.

Uns quants subjectes, que no tindrán res més en que entretenirse, s' han constituhit en Junta monárquica-conservadora del districte quart, compromententse á *traballar sense descans* pera 'l progrés del partit.

Pera fer honor als seus ideals conservadors y estalviar

ESPERIT D'IMITACIÓ

—De manera que tú voldrías fer lo mateix que 'l jove de *La Mare*...

—Sí, senyor: vull ser pintor.

—Bueno; pero avans t' hem de posar á forner...

gastos, sembla que han decidit pendre per domicili una lata de conservas.

Continúan las tomaduras de pél de la *Gaceta Oficial del Celeste Imperio* als seus celestes lectores.

En el número del passat diumenge, plana segona:

«¿Habeis cumplido 25 años? Pues debeis tener voto.»

En la mateixa plana del mateix número:

«Para tener voto, es preciso haber cumplido 25 años antes de Diciembre de 1905.»

Y *tande el movimiento*, que diuhen ells.

Primer, que basta haver cumplert 25 anys.

Després, qu' es precis haverlos cumplert fa catorze mesos...

—¡Deuhen quedar enterats ¿veritat? els pobres xinos, ab aquestas graciosas instruccions!

Un noble rus, el príncep Dolgourokoff, empipat no sé perquè ab el Yacht-Club, ha desafiat ell sol y un á un á tots els trescents socis del círcul.

Senyor baró d' Albí, me sembla que 'l cridan.

¿No troba qu' es ocasió d' anar á Sant Petersburg á donar unas quantas conferencias?

El verdader representant de las verdaderas classes obreras, Sr. Zurdo de Olivares, ha pujat de categoria y representa ja algo més.

En el petit *speech* que divendres va disparar al Saló de Cent en la reunió magna d' entitats locals, va assegurar que parlava en nom del Ajuntament de Barcelona.

Y poden contar que quan ell ho deya...

¡Ay, Senyor, cuánts ne va deixar el rey Herodes!

Llegeixo en un diari francès:

«¡Tres morts per 77 franchs!»

¡Diantrel! Encare nó á 26 franchs per mort...

Després dirán que á Fransa tot va car...

Del periódich de *los hermanos Ulled*:

«¡A votar! En una manó la papeleta y en la otra la estaca.»

Entenemnos... ¿Quína estaca vol dir?

¿Aquella de la qual n' era director un actual redactor del *Noticiero Universal*?

Descríu un senmanari lerrouxista una reunió celebrada últimament á Figueras y en la qual el digne diputat per aquell districte, Sr. Salvatella, doná fidelíssim comp-

te de la seva gestió legislativa, y després de despatxarse al seu gust, acaba la ressenya ab aquest curiós párrafo:

«Al preguntar el presidente al público si aprobaba la conducta de su diputado, los concurrentes, como si lo supiesen de memoria, respondieron á coro: ¡Sí!»

Como si lo supiesen de memoria...

Realment: molta memoria s' ha de tenir pera arribar á recordar una cosa tan endemoniadament complicada.

¡Calculin! Saber dir *sí*, de cor...

¡Ni l' Inaudi: ni 'l mateix Gersavall!

¡Bona jugada!

Un diari de París ha publicat, fotografiadas, las mans del criminal Soleiland, un bárbaro que després de violar una nena de dotze anys va assassinarla.

Ab la fotografia á la vista, una senyora quiromántica ha fet un estudi detingut d' aquellas mans, descubrint que, efectivament, las líneas en ellas marcadas revelan al assessí, al cínich, al mónstruo més despravat de la terra.

Pero ¡ay! ara resulta que las mans de la fotografia, lluny de ser las de 'n Soleiland, perteneixen á una honradíssima persona que, pera fer un favor al periódich, va deixárselas retratar.

Disgustada per aquesta contrarietat, d'íu que la quiromántica plega.

Sembla que ara 's dedicarà á la fabricació de planxas.

Vostés no ho sabían que en Mir y Miró fos profeta, ¿oy?

Donchs sí; aquest día, al Paralelo, ell mateix va tenir l' honor de comunicarho al respectable públich.

Anys, molts anys enrera, ell ja va vaticinarho:

«Esta gente que ahora rodea á Lerroux, es capaz de abrazar á Solferino.»

Y, justa la fusta: aixís ha succehit. ¡Quín nas, eh?

Per la nostra part, no 'ns atrevím á afirmar que lo que 'l Sr. Mir y Miró assegura haver dit sigui absolutament cert.

Potser las *estrellas* del «Edén Concert» ne saben alguna cosa.

¿Si 'ls ho anessin á preguntar?

***

¡Ah!... Posat el Sr. Mir y Miró á fer declaraciones estupendas, va dir també que lo que més necessitan els partits es la disciplina.

No me jaga usted reir... ¡El senyor Mir y Miró invocant la disciplinal!

¿Ja sab vosté lo que significa aquesta paraula?

M' hi jugo un ápat al restaurant de la *estació de Reus* que no que no ho sab.

Xascarrillo de postres:

Crit del cor de una viuda—consolable—davant del retrato del seu marit difunt:

—¡Ay, Senyor! Com més mort es, més me sembla que l' estimo!

Á LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA.—*E-pí-fa-ni*.
- 2.ª ANAGRAMA.—*Cinta—Citan—Canti*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*El trinch de l' or*.
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Picalqués*.
- 5.ª CONVERSA.—*Cosme*.
- 6.ª GEROGLÍFICH.—*Obra segons ta conciencia*.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

ANTONI LÓPEZ
Editor
BARCELONA

SINGLOTS POÉTICHS, ab ninots, de Don Serafi Pitarra
Dos tomos en octau, Ptas. 12

LLIBRERIA
ESPANYOLA
Rambla del Mitj, 20

APELES MESTRES

POEMAS DE TERRA

Preu: 2 pessetas

PERICLE PIERI

DIVAGANT...

Monólech, traduït per JOSEPH BURGAS

Preu: 2 rals

JUAN PEREZ ZUÑIGA

BUEN HUMOR

Un tomo en 8.º, Ptas. 2

GUSTAVO LE BON

La evolución de la mentira

Versión castellana de J. GONZALEZ LLENA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50

UPTON SINCLAIR

LOS ENVENENADORES DE CHICAGO

Un tomo en 8.º, Ptas. 3

SANTIAGO BOY

CENT AFORISMES

Preu: 1 pesseta

ANATOLE FRANCE

EL FIGÓN DE LA REINA PANTOJA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50

SANTIAGO RUSIÑOL

EL POBLE GRIS

EDICIÓ POPULAR — Preu: 1 pesseta

Aviat sortirà

LA MARE — Drama de Santiago Rusiñol

LA CAMPANA
DE GRACIA
5 cénts.

Colección Diamante (EDICIÓ LÓPEZ)
Van publicados 102 tomos
á 2 reales tomo — Pídanse Catálogos

LA ESQUELLA
DE LA TORRATXA
10 cénts.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet además un ral pera certícat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

GALERÍA POPULAR

DON JUAN, EL VALIENTE

—¡Aquí, aquí verán, señores, lo que yo he hecho por la libertad, lo que yo he peleado por la libertad, lo que yo he sufrido por la libertad y lo que yo he hablado por la libertad!